

Міністерство освіти і науки України

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту

Кафедра обліку та аудиту

КИР'ЯНОВА НАСТЯ ВОЛОДИМИРІВНА

Реферат

кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗАРОБІТНОЮ
ПЛАТОЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ОПОДАТКУВАННЯ
(ЗА ДАНИМИ ЛИПКОВАТІВСЬКОГО АГРАРНОГО КОЛЕДЖУ
ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(освітня програма «Облік і оподаткування»)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

Руденко Сергій Валентинович

Харків – 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. У сучасних умовах глобального розвитку економіки України, поширення глобалізаційних процесів, прискорення змін та ускладнення нестабільності зовнішнього середовища успішна і результативна реалізація стратегічних цілей українських підприємств значною мірою залежить від ефективного використання наявних національних ресурсів та створення дієвої системи обліково-аналітичного забезпечення їхньої роботи задля забезпечення конкурентоспроможності підприємств і країни в цілому. Кризове становище і проблеми, що існують у національній економіці, спричинили високий рівень безробіття, поширення нелегальної трудової діяльності та значний розподіл населення за рівнями доходів. На всіх етапах розвитку економіки оплата праці була одним із головних інструментів стимулювання ринку, матеріального мотивування працівників, елементом системи оподаткування і підвищення трудової активності країни в усіх галузях національної економіки. Таким чином, питання організації і обліково-аналітичного забезпечення розрахунків із заробітної плати на підприємстві є основою соціально-трудових відносин найманих працівників, роботодавців і держави, що впливають на ефективність управління трудовими ресурсами в цілому.

Питання обліку та оподаткування заробітної плати, а також аналізу ефективності використання трудових ресурсів розглядало багато науковців, серед яких: О. Андросова, І. Белебега, Ф. Бутинець, О. Вербило, Л. Герасимчук, О. Гіржева, І. Горковенко, В. Дієсперов, О. Лишиленко, Т. Маренич, Л. Мельянкova, М. Огійгук, Ю. Подмешальська, Л. Поливана, О. Покотаєва, С. Руденко, В. Сопко, О. Чабанюк, Д. Хома та інші. Проте, беручи до уваги постійні зміни в вітчизняному трудовому, обліковому та податковому законодавстві, а також розвиток економічних процесів, питання обліку, аналізу та оподаткування заробітної плати залишаються актуальними і потребують подальшого дослідження.

Мета та завдання кваліфікаційної роботи. *Метою роботи є розробка теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління заробітною платою в сучасних умовах оподаткування на аграрних підприємствах.*

Мета кваліфікаційної роботи обумовила необхідністю вирішення наступних завдань:

- вивчити економічний зміст та класифікацію форм, видів та систем оплати праці аграрних підприємств;
- розкрити склад фонду оплати праці та класифікацію виплат персоналу на підприємствах;
- висвітлити основні теоретичні аспекти аналізу використання трудових ресурсів на мікрорівні;
- оцінити сучасний фінансово-економічний стан діяльності аграрних підприємств та ефективність використання їх трудових ресурсів (за даними НПЦ Липковатівського аграрного коледжу);
- розкрити тенденції у обліковому забезпеченні та оподаткуванні заробітної плати на аграрних підприємствах (за даними НПЦ Липковатівського аграрного коледжу);
- обґрунтувати напрями удосконалення бухгалтерського обліку та оподаткування заробітної плати на аграрних підприємствах;
- запропонувати прогресивні методики аналізу використання трудових ресурсів на аграрних підприємств;
- здійснити економічне обґрунтування запропонованих напрямів удосконалення обліку, аналізу та оподаткування заробітної плати аграрних підприємств.

Об'єктом дослідження є процес облікового-аналітичне забезпечення управління заробітною платою та її оподаткування на аграрних підприємствах.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні й організаційні аспекти обліку, аналізу та оподаткування заробітної плати на аграрних підприємствах.

Методи дослідження. На теоретичному рівні застосовувався діалектичний метод наукового пізнання та системний підхід при розгляді соціально-економічного середовища, у якому функціонують аграрні підприємства, здійснюється оплата праці робітників, її облік, аналіз та оподаткування. За допомогою емпіричних методів (абстрагування, аналізу і синтезу, індукції і дедукції) проводилися дослідження господарських процесів, форм, видів та систем оплати праці, обліку, аналізу та оподаткування заробітної плати. Економіко-статистичні методи (монографічний, порівняння, групування, табличний) використовувалися при оцінці ефективності діючої системи обліку, аналізу та оподаткування заробітної плати на аграрних підприємствах. Методи причинно-наслідкового зв'язку та абстрагування (при розробці пропозицій щодо удосконалення обліку, аналізу та оподаткування заробітної плати на аграрних підприємствах).

Інформаційною базою дослідження були законодавчі та нормативні акти Верховної Ради та Кабінету Міністрів України, Президента України, Національного банку України, первинні документи, реєстри синтетичного і аналітичного обліку, фінансова, податкова та статистична звітність НППЦ Липковатівського аграрного коледжу, літературні джерела, а також результати власних досліджень та розрахунків.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота є самостійно виконаною завершеною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до вирішення поставленого завдання.

Практичне значення одержаних результатів. Основні положення кваліфікаційної роботи доведені до рівня практичних рекомендацій з удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління заробітною платою в сучасних умовах оподаткування на аграрних підприємствах. Результати дослідження прийняті до впровадження у практичну діяльність підприємства – НППЦ Липковатівського аграрного коледжу Харківського району Харківської області.

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 1 стаття у Віснику студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства та 2 тези у матеріалах науково-практичних конференцій (VI внутрівузівської науково-практичної конференції за підсумками виробничої практики студентів спеціальностей «Облік і оподаткування» та «Фінанси, банківська справа та страхування» (13 жовтня 2020 р.) та III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Основні напрями удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в євроінтеграції» (12 травня 2021 р.)). Загальний обсяг публікацій – 0,25 ум. др. арк.

Структура та обсяг роботи. Основний зміст роботи викладений на 94 сторінках комп'ютерного тексту. Робота складається із анотації, вступу, трьох розділів, висновків, додатків і списку літератури із 117 найменувань, містить 14 таблиць, 2 рисунки та 25 додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ПРАЦІ ТА ЇЇ ОПЛАТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ОПОДАТКУВАННЯ» розкрито економічний зміст заробітної плати та завдання її обліку, форми, види та системи оплати праці, склад фонду оплати праці та класифікація виплат персоналу, теоретичні засади аналізу використання трудових ресурсів на мікрорівні.

У другому розділі «СТАН ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ» надано організаційно-економічну характеристику підприємства та аналіз ефективності використання його трудових ресурсів, розкрито первинний, синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам, висвітлено порядок нарахування заробітної плати працівників аграрних підприємств, а також процес оподаткування заробітної плати та звітність податкових агентів.

У третьому розділі «НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗАРОБІТНОЮ ПЛАТОЮ» запропоновано напрями удосконалення обліку заробітної плати працівникам на аграрному підприємстві та заходи з оптимізації податкового навантаження, обґрунтовано організацію аналітичної роботи на аграрному підприємстві та інноваційні методики в аналізі їх трудових ресурсів.

ВИСНОВКИ

Отримані в ході дослідження результати кваліфікаційної (бакалаврської) роботи вирішують важливе науково-практичне завдання щодо обґрунтування теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління заробітною платою в сучасних умовах оподаткування на аграрних підприємствах.

За результатами виконаної кваліфікаційної (бакалаврської) роботи можна зробити такі основні висновки:

1. У процесі дослідження встановлено, що заробітна плата є однією з найскладніших економічних категорій та найважливішим соціально-економічним явищем. Це пояснюється тим, що заробітна плата, з одного боку, є основним джерелом доходів найманих працівників, основою матеріального добробуту членів їх сімей, а з іншого – для роботодавців є суттєвою частиною витрат виробництва і ефективним засобом мотивації працівників для досягнення певних цілей підприємства.

2. Визначено, що на практиці використовують чотири форми оплати праці: відрядну, погодинну, комбіновану (погодинно-відрядну), комісійну, кожна з яких має свої системи оплати праці та свої переваги та недоліки. Розвиток ринкових відносин в Україні зумовив виникнення нових професій та видів трудової діяльності (брокерів, дилерів, маркетологів, рекламознавців, маклерів, менеджерів), діяльність яких значною мірою визначає результати діяльності підприємства. Традиційні форми оплати праці (відрядна, погодинна, комбінована) недостатньо стимулюють трудову активність таких працівників. Тому для оплати їх праці ефективним є використання комісійної форми, яка максимально враховує конкретний внесок кожного працівника в діяльність підприємства. Комісійну форму оплати праці визначають на основі нормативу у відсотках до показника, поліпшенню якого сприяє трудова діяльність працівника. Найчастіше результируючими показниками є обсяг виконаної роботи або прибуток.

3. На основі вивчення досвіду зарубіжних країн (Франція, Німеччина, Нідерланди) встановлено, що вони проходили низку етапів становлення форм та систем оплати праці, на яких відбувався їх своєрідний природний відбір, виключалися негативні моменти й одночасно відбиралися й удосконалювалися нові системи, які вирізнялися найбільшою ефективністю. Це нормальне явище, адже кожна країна на досвіді, який вже існує на міжнародному рівні, має виробити свою систему оплати праці, так би мовити «авторську», з урахуванням національно-правових особливостей.

4. Порівняння систем обліку розрахунків за виплатами працівників відповідно до П(С)БО 26 та МСБО 19 свідчить про наявність певних відмінностей між ними та необхідність реформування національної системи обліку відповідно до міжнародної практики із внесенням змін у відповідні нормативні документи. Одним з рішень, яке в довгостроковому плані є корисним для України, буде гармонізація бухгалтерського обліку з міжнародними стандартами та врахування цінного досвіду у сфері пенсійного забезпечення, медичного та соціального страхування. Це дозволить повністю перейти на міжнародну практику обліку і покласти край розбіжностям в обліку виплат працівникам за міжнародними і національними стандартами.

5. Обґрунтовано, що від раціонального використання трудових ресурсів на підприємстві у цілому залежать результативність процесу виробництва й якість виробленої продукції, тому економічний аналіз стану та ефективності використання трудових ресурсів повинен займати одне з основних місць у системі загального аналізу господарської діяльності підприємства. Систематизований підхід до оцінки трудових ресурсів дасть змогу проаналізувати всі напрями використання трудових ресурсів для подальшого прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо підвищення ефективності виробничого процесу в цілому та використання персоналу зокрема.

6. У роботі надано організаційно-економічну характеристику виробничо-комерційної діяльності навчально-практичного центру

Липковатівського аграрного коледжу, яке обрано господарським об'єктом дослідження. У 2020 р. діяльності підприємства відбулося скорочення обсягу валової продукції в постійних цінах 2010 р. до рівня 16002,4 тис. грн порівняно з 2019 р. господарської діяльності. Даний обсяг виробництва більше на 14,4% порівняно з 2018 р. Обсяг товарної продукції в 2020 р. склав 34286,0 тис. грн і має аналогічну тенденцію динаміки, як і валова продукція, зокрема порівняно з 2018 р. її обсяг зріс на 34,7%. Виробничий напрямок підприємства в 2018-2019 рр. був зерново-соняшниковий. У свою чергу, в 2020 р. відбулися досить значні зміни в обсягах та структурі окремих категорій товарної продукції, зокрема знизилась частка соняшнику з 33,4% в 2019 р. до 14,8%, і досить помітно зросла частка молока з 8,5% до 22,7%. Площа сільськогосподарських угідь складає – 4271,0 га, яка в попередніх роках діяльності була такою ж. Середньооблікова чисельність працівників – 90 чол. у 2020 р. Середньорічна вартість основних засобів та середньорічна вартість оборотних активів планомірно зростає – на 68,3% та 34,3% в 2020 р. порівняно з 2018 р. відповідно. Підприємство прибуткове та загалом рентабельне. Рівень рентабельності у 2020 р. склав 55,0%, що на 1,8% більше порівняно з 2018 р. Норма рентабельності за останній рік діяльності, що аналізується – 2020 р., склала 22,4%. Найбільші показники рентабельності навчально-практичний центр Липковатівського аграрного коледжу мав у 2019 р. своєї діяльності.

7. Аналіз використання трудових ресурсів та їх ефективності в навчально-практичному центрі Липковатівського аграрного коледжу свідчить, що коефіцієнт використання трудових ресурсів і трудова активність робітників підприємства зростає, що свідчить про збільшення інтенсивності використання трудових ресурсів порівняно з попередніми роками діяльності. На підприємстві досить великий показник плинності кадрів, що є наслідком політики звільнення працівників рослинництва на зимовий період. Втім, в останні два роки діяльності він скоротився, що є наслідком збільшення питомої ваги галузі тваринництва та про більш зважену кадрову політику на підприємстві. Продуктивність праці в 2020 р.

порівняно з 2019 р. значно зменшилась, майже до рівня 2018 р. і склала 177,8 тис. грн на одного працівника, що не можна вважати позитивним показником використання трудових ресурсів.

8. Встановлено, що заробітна плата працівників навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу планомірно зростає, крім того, у 2020 р. порівняно з 2019 р. темп приросту заробітної плати і по рослинництву, і по тваринництву випереджав індекс інфляції. В той же час треба констатувати, що заробітна плата на підприємстві значно відстає від середньої заробітної плати по галузі, яка у 2020 р. станом на кінець року по Харківській області складала 9716 грн. Тобто, щодо конкретного підприємства, то відбувається зростання ефективності використання трудових ресурсів та збільшується рівень матеріального заохочення працівників, втім, даний рівень відстає від середнього по галузі, зокрема і в Харківській області, що свідчить про потребу шукати резерви підвищення ефективності використання зазначених ресурсів.

9. Аналіз організації бухгалтерського обліку та системи контролю навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу дав змогу встановити, що на підприємстві працює бухгалтерська служба із 5 осіб, яку очолює головний бухгалтер. Це окремий структурний підрозділ, який веде облік лише господарської діяльності коледжу і не займається бюджетним обліком. Облік здійснюється за допомогою автоматизованої форми обліку з використанням програми «1С: Бухгалтерія 8.3». Серед економічних підрозділів наявна тільки бухгалтерія. Відсутній планово-економічний та фінансовий відділи. Така організація аналітичної роботи унеможливорює розробку стратегічних планів, а також не сприяє податковій оптимізації, так як недостатнім є для виконання таких робіт чисельність і кваліфікація бухгалтерської служби підприємства..

10. Вивчення методики первинного, синтетичного та аналітичного обліку розрахунків за виплатами працівниками за даними навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу дало змогу виявити

недоліки з цієї ділянки роботи бухгалтерської служби, які стосуються відсутності окремих групувальних та зведених відомостей з обліку праці та її оплати працівників структурних підрозділі підприємства, що не дає змоги забезпечити належний рівень аналітичності інформації для керівництва. Також окремі кореспонденції не відповідають Інструкції про використання Плану рахунків бухгалтерського обліку тощо. Причиною таких недоліків, як показав детальний аналіз, в першу чергу, є відсутність чітко прописаних процедур обліку розрахунків за виплатами працівникам у Наказі про облікову політику та додатків до нього.

11. На основі дослідження теоретико-методичних, а також прикладних засад бухгалтерського обліку розрахунків за виплатами працівникам встановлено основні елементи облікової політики аграрних підприємств, які потребують розробки. Встановлено, що елементами облікової політики в частині оплати праці та виплат працівникам повинні бути лише ті, що визначають альтернативні варіанти системи обліку та формування звітності: рахунки, субрахунки, рахунки другого та третього порядку; перелік власно розроблених форм первинних документів для формування управлінської звітності; графік документообороту; створення резерву для відшкодування витрат на виплату відпусток. Усі приведені елементи можна відображати по змісту розпорядчого документу про облікову політику або ж виносити як додатки до нього.

12. Встановлено недоліки щодо формування інформації на рахунку бухгалтерського обліку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». На основі їх аналізу запропоновано введення і використання субрахунків першого-п'ятого порядку. Деталізація субрахунків забезпечить можливість на практиці створити більш дійовий механізм формування, відображення, узагальнення, аналізу і оперативного контролю даних про розрахунки за виплатами працівникам на аграрних підприємствах.

13. Обґрунтовано, що одним із важливих методів податкового планування є зміна терміну сплати податку, суть якого полягає у перенесенні

уповноваженим органом контролю установленого терміну сплати податку (збору) на пізніший. Зміна терміну сплати податку відбувається через відтермінування податкових зобов'язань, розтермінування податкових зобов'язань та податковий вексель. Це дає змогу платникам податків попередити виникнення або нагромадження податкового боргу, уникнути нарахувань штрафних санкцій та пені за несвоєчасну сплату податкового боргу, надати підприємству додатковий час для стабілізації його фінансового стану.

14. Проведене дослідження стану аналітичної роботи на аграрних підприємствах показує, що відсутність аналізу або формальне його проведення пов'язані, у першу чергу, зі зниженням зацікавленості у його результатах управлінського персоналу. Організація аналітичної служби полягає у виборі форми організації аналізу та типу організаційної структури відділу (служби, підрозділу), що передбачає підпорядкованість працівників, побудову взаємозв'язків як між окремими працівниками, так і іншими відділами. Обґрунтовано складові запровадження повноцінної децентралізованої форми аналізу у навчально-практичному центрі Липковатівського аграрного коледжу, зважаючи на те, що фактично її недостатньо організовані елементи вже існують. Це також дозволить враховувати всі особливості сільськогосподарського виробництва, які пов'язані з його сезонністю та багатогалузевістю та швидше реагувати на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі підприємства.

15. Трудові ресурси є важливим напрямом аналізу діяльності будь-якого підприємства. Традиційні методичні положення, які використовують аналітики на українських підприємствах, часто зводяться до таких етапів аналізу, як: аналіз наявності та складу трудових ресурсів, аналіз руху та показників плинності кадрів; аналіз ефективності використання та аналіз фонду оплати праці. Однак такий підхід не узгоджується ні з досягненнями сучасної науки, ні з досвідом проведення аналізу на зарубіжних підприємствах. Запропоновано усталену методику аналізу використання трудових ресурсів доповнити кількома новими етапами: 1. Аналіз витрат на

створення позитивного робочого середовища. 2. Аналіз політики щодо формування персоналу. 3. Аналіз заходів підприємства щодо розвитку компетенцій персоналу. 4. Аналіз системи мотивації праці. 5. Аналіз соціальної відповідальності підприємства. Аналіз трудових ресурсів, поглиблений за рахунок запропонованих етапів, дозволить суттєво підвищити рівень інформаційного забезпечення кадрової політики.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

1. **Кир'янова Н.В.**, Линник Н.В., Яковенко Я.С., Теоретико-методичні засади управління активами та пасивами банку. *Вісник студентського наукового товариства навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту Харківського національного технічного університету сільського господарства: збірник наукових праць*. Харків: ХНТУСГ, 2021. Вип. 1. С. 25-30.

2. **Кир'янова Н.В.** Виробнича практика – важлива ланка в житті студента. *Матеріали VI внутрівузівської науково-практичної конференції за підсумками виробничої практики студентів спеціальностей «Облік і оподаткування» та «Фінанси, банківська справа та страхування», 13 жовтня 2020 р.* Харків.: ХНТУСГ, 2020. С. 27-28.

3. Селегей О.П., **Кир'янова Н.В.** Діджиталізація бухгалтерського обліку – крок у майбутнє. *Основні напрями удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування в умовах євроінтеграції: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернетконференції*. Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка, 12 травня 2021 року. Харків: Стильна типографія, 2021. С. 35-38.

АНОТАЦІЯ

Кир'янова Н.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління заробітною платою в сучасних умовах оподаткування (за даними Липковатівського аграрного коледжу Харківського району Харківської області). – На правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» (освітня програма «Облік і аудит»). – Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Харків, 2021 р.

Кваліфікаційну роботу присвячено теоретико-методичному обґрунтуванню та розробці практичних рекомендацій з удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління заробітною платою в сучасних умовах оподаткування.

На всіх етапах розвитку економіки оплата праці була одним із головних інструментів стимулювання ринку, матеріального мотивування працівників, елементом системи оподаткування і підвищення трудової активності країни в усіх галузях національної економіки. Таким чином, питання організації і обліково-аналітичного забезпечення розрахунків із заробітної плати на підприємстві є основою соціально-трудова відносин найманих працівників, роботодавців і держави, що впливають на ефективність управління трудовими ресурсами в цілому.

Розкрито економічний зміст заробітної плати та завдання її обліку. Здійснено класифікацію і надано характеристику форм, видів та системи оплати праці. Встановлено склад фонду оплати праці та класифікацію виплат персоналу. Узагальнено теоретичні засади аналізу використання трудових ресурсів на мікрорівні

Надано організаційно-економічна характеристику аграрного підприємства – НППЦ Липковатівського аграрного коледжу та проведено аналіз ефективності використання його трудових ресурсів. Розкрито первинний, синтетичний та аналітичний облік розрахунків за виплатами працівникам. Визначено порядок нарахування заробітної плати працівників

аграрних підприємств. Розкрито особливості оподаткування заробітної плати в Україні та порядок подання і складання звітності податкових агентів.

Визначено основні елементи облікової політики в частині оплати праці та виплат працівникам аграрних підприємств. Встановлено, що елементами облікової політики запропоновані напрями удосконалення обліку заробітної плати працівникам на аграрному підприємстві та заходи з оптимізації податкового навантаження на неї. Обґрунтовано процедури організації аналітичної роботи на аграрних підприємствах та інноваційні методики аналізу їх трудових ресурсів.

Основні положення кваліфікаційної роботи доведені до рівня практичних рекомендацій з обліково-аналітичного забезпечення управління заробітною платою в сучасних умовах оподаткування на аграрних підприємствах. Результати дослідження прийняті до впровадження у практичну діяльність аграрного підприємства – навчально-практичного центру Липковатівського аграрного коледжу Харківського району Харківської області.

Ключові слова: заробітна плата, системи та форми оплати праці, податок на доходи фізичних осіб, нарахування, утримання, облік праці та її оплати, аналіз трудових ресурсів.

SUMMARY

Kyrianova N.V. Accounting and analytical support of wage management in modern tax conditions (according to Lipkovativka Agrarian College Kharkiv district Kharkiv region) – Manuscript.

Qualification work for the degree of «Bachelor» in the specialty 071 «Accounting and Taxation» (educational program «Accounting and Auditing»). – Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture, Kharkiv, 2021.

Qualification work is devoted to the theoretical and methodological justification and development of practical recommendations for improving the accounting and analytical support of wage management in modern tax conditions.

At all stages of economic development, wages were one of the main tools for market stimulation, material motivation of employees, an element of the tax system

and increase labor activity in all sectors of the national economy. Thus, the organization and accounting and analytical support of payroll calculations at the enterprise is the basis of social and labor relations of employees, employers and the state, which affect the effectiveness of labor management in general.

The economic content of wages and the task of its accounting are revealed. The classification and characteristics of forms, types and systems of remuneration are provided. The composition of the payroll and the classification of staff benefits have been established. Theoretical bases of the analysis of use of labor resources at the micro level are generalized

The organizational and economic characteristics of the agrarian enterprise are given and the analysis of efficiency of use of its labor resources is carried out. The primary, synthetic and analytical accounting of payments for employees is revealed. The procedure for calculating salaries of employees of agricultural enterprises is determined. The peculiarities of wage taxation in Ukraine and the procedure for submitting and filing reports of tax agents are revealed.

The main elements of the accounting policy in terms of remuneration and payment to employees of agricultural enterprises are identified. It is established that the elements of the accounting policy proposed areas for improving the accounting of wages to employees of agricultural enterprises and measures to optimize the tax burden on it. Procedures for the organization of analytical work at agricultural enterprises and innovative methods of analysis of their labor resources are substantiated.

The main provisions of the qualification work are brought to the level of practical recommendations for accounting and analytical support of wage management in modern conditions of taxation in agricultural enterprises. The results of the study were accepted for implementation in the practical activities of the agricultural enterprise – Lipkovativka Agrarian College.

Key words: wages, systems and forms of remuneration, personal income tax, accrual, retention, accounting of labor and its payment, analysis of labor resources.